

ABSTRACTS/REZUMATE

GIUSEPPE CASCIONE

**WITTGENSTEIN AND PHENOMENOLOGY. COLOR, DESCRIBING,
ERLEBNIS**

The aim of present work is to point out some philosophical problems related to the semiotic view about colours. The most important XX's century philosopher who spoke about colour's problem as a very relevant philosophical question was Ludwig Wittgenstein. In this essay I have first of all emphasized the necessity to make a distinction between a geometrical and a semiotic point of view about the notion of "visual form". It is very important to distinguish and clarify the two concepts of sign and line, which Wittgenstein uses in a quite different sense. In the second paragraph of the essay I recognized the notion of description and its relationships about interpreting function of any semiotic activity. In this sense I underlined wittgensteinian refuse to use the concept of "explanation" in order to give sense to our proposition concerning the world. In the last paragraph I have investigated the notion of "Erlebnis" and its individual and social implications with the concepts of experience, emotion and conviction.

**WITTGENSTEIN ȘI FENOMENOLOGIA. CULOARE, DESCRIERE,
ERLEBNIS**

Scopul lucrării de față este de a sublinia unele probleme filosofice legate de punctul de vedere semiotic asupra culorilor. Cel mai important filosof al secolului XX care a vorbit despre tema culorii ca o problemă filosofică foarte relevantă a fost Ludwig Wittgenstein. În acest eseu, mai întâi de toate, am subliniat necesitatea de a face o distincție între un punct de vedere geometric și unul semiotic cu privire la noțiunea de "formă vizuală". Este foarte important să se distingă și să se clarifice conceptele de „semn” și de „linie”, pe care Wittgenstein le folosește în sensuri destul de diferite. În paragraful al doilea al eseului am identificat semnificația noțiunii de „descriere” și relațiile sale cu privire la funcția de interpretare a oricărei activități semiotice. În acest sens am subliniat refuzul wittgensteinian de a utiliza conceptul de "explicație" pentru a da sens propozițiilor noastre cu privire la lume. În ultimul paragraf am cercetat noțiunea de "Erlebnis" și implicațiile sale individuale și sociale cu conceptele de experiență, emoție și convingere.

GIOVANNI SEMERARO

**THE PRAGMATISM OF J. DEWEY AND THE PRAXIS PHILOSOPHY
OF A. GRAMSCI**

Entre la philosophie de praxis de Gramsci et le pragmatisme de Dewey il y a des nombreux points communs: la conception d'une philosophie immanente contre chaque forme de métaphysique; l'opposition au positivisme, la critique sur le rationalisme et sur l'idéalisme; le surpasement de dualisme qui séparent la matière de l'esprit, le sujet de l'objet, l'homme de la nature; la valorisation de la science et de l'expérience; le caractère social et historique de la connaissance; la recherche du consentement et de la construction de la démocratie; la relation comme l'élément constitutive de l'être humain; une éducation créatrice, attachée aux problèmes concrets. Toutefois, parce que la philosophie de praxis n'est pas une forme de pragmatisme, les différences entre Gramsci et Dewey sont significatives. Pour mettre en évidences ces différences, l'auteur examine quelques concepts de Gramsci comme "praxis", "hégémonie", "démocratie", "école unitaire " et quelques concepts de Dewey comme: "expérience", "action réciproque", "démocratie", "école progressive", en démontrant qu'ils sont assonantes seulement en apparence.

**PRAGMATISMUL LUI J. DEWEY ȘI FILOSOFIA PRAXISULUI
LA A. GRAMSCI**

Între filosofia praxisului, a lui Gramsci, și pragmatismul lui Dewey există numeroase puncte comune : concepția unei filosofii imanente împotriva oricărei forme de metafizică ; opoziția față de pozitivism, critica raționalismului și idealismului ; depășirea dualismului care separă materia de spirit, subiectul de obiect, omul de natură ; valorizarea științei și experienței ; caracterul social și istoric al cunoașterii ; cercetarea consimțământului și a construcției democrației ; relația ca element constitutiv al ființei umane ; o educație creatoare, legată de problemele concrete. Totuși, pentru că filosofia praxisului nu este o formă de pragmatism, diferențele dintre Gramsci și Dewey sunt semnificative. Pentru a pune în evidență aceste diferențe, autorul examinează câteva concepte ale lui Gramsci, precum : "praxis", "hegemonie", "democrație", "școală unitară" și câteva concepte ale lui Dewey, ca: „experiență”, "acțiune reciprocă", "democrație", "școală progresivă", demonstrând că ele sunt asonante dar în aparență.

BRUCE A. LITTLE

**THE NECESSITY OF RELIGIOUS VALUES FOR
CULTURAL STABILITY**

L'importance de valeurs religieuses à la culture ne peut pas être sous-estimée. Dire que les valeurs religieuses sont seulement pour le religieux c'est faire l'erreur de reléguer la religion à une subculture sans référence à la plus grande culture. La religion, parce qu'elle est la partie de culture qui est en activité dans le royaume de Dieu, est tenue de fournir à la culture ces valeurs qui viennent de Dieu. Sans cela, la culture est quittée aux valeurs séculaires, qui sont insuffisants à fournir une société ferme. Ainsi que la branche judiciaire de n'importe quel gouvernement est responsable d'exécuter la justice, de même la religion est responsable de l'enseignement et de la défense de valeurs religieuses. On pourrait même soutenir que, dans ce cas-là, la contribution de religion à la fondation de culture, est directement proportionnelle au niveau d'adhérence aux valeurs religieuses.

NECESITATEA VALORILOR RELIGIOASE PENTRU STABILITATEA CULTURALĂ

Rezumat: Importanța valorilor religioase în cultură nu poate fi subestimată. A spune că valorile religioase sunt doar pentru omul religios înseamnă a face greșeala de a împinge religia în sfera subculturii. Religia, ca acea parte activă a culturii desfășurată în sfera divinității este obligată să furnizeze acestei culturi valorile care vin de la Dumnezeu. Fără ea, cultura este redusă la valorile seculare, valori care sunt insuficiente pentru a furniza o societate puternică. Așa cum puterea juridică a oricărui guvern este responsabilă de impunerea valorilor dreptului, tot așa religia este responsabilă de transmiterea și de apărarea valorilor religioase. Am putea susține chiar că, în acest caz, contribuția religiei la fundamentarea culturii, este direct proporțională cu nivelul de aderență la valorile religioase.

ANA BAZAC

**MASS MEDIA AND THE DEVELOPMENT
OF DEMOCRATIC PROCEEDINGS IN POSTCOMMUNIST
ROMANIA**

L'article met en évidence les problèmes du développement des procédures démocratiques dans la Roumanie postcommuniste par l'analyse des principaux mass-médias (écrits) traditionnels. La qualité des mass-médias comme l'intermédiaire entre les décideurs et le public se mélange avec la tendance de mass-média d'avoir un endroit important à l'intérieur du champ des détenteurs du pouvoir.

MASS MEDIA ȘI DEZVOLTAREA PROCEDURILOR DEMOCRATICE ÎN ROMÂNIA POST-COMUNISTĂ

Perspectiva lucrării este mai degrabă teoretică. Dar abordarea pozitivistă este implicată, iar tezele nu sunt bazate pe asumptii normative, idealiste sau utopice. Inerenta scurtă descriere al contextului social și politic este terenul ce permite concluzii semnificative cu privire la problema discutată. Capitolele– 1.Procedurile democratice, 2.Ce fel de Românie post-comunistă? România – studiu de caz pentru stalinism, 3. În vizor doar media politică, 4. Mini-istorie a mediei românești confruntată cu modelul ideal al democrației politice și în special cu procedurile democratice, 5.Unele obiective ale mass-media în căutarea unei democrații performante, 6. Poziția mass-mediei, 7.Concluzii–relevă multiplele contradicții din funcționarea democrației și a mediei democratice și, desigur, logica acestora.

ANALELE UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA – SERIA FILOSOFIE, nr. 19 (1/2007)

ADRIANA NEACȘU PRINCIPLE OF MAJORITY AND THE STATUS OF MINORITIES IN POST-DECEMBRIST ROMANIA

L'une des règles fondamentales de la démocratie est la soumission des problèmes collectifs à vote et l'adoption des décisions en vertu du point de vue de la majorité. Mais le principe de la majorité peut être appliqué sans grandes difficultés seulement dans les sociétés bien homogènes, dont les membres ont, en général, les mêmes orientations et intérêts. En réalité, à cause des conditions historiques, un petit nombre des états ont dans leurs limites une seule nation. Dans la Roumanie, bien qu'elle soit définie par sa Constitution comme un état national unitaire, il y a un grand nombre de nationalités et groupes ethniques, qui sont presque tous représentés dans le Parlement. L'article met en discussion les problèmes levés par les plus grandes de ces nationalités, c'est-à-dire les Magyars et les Gitans, et aussi par un group ethnique restreint, pas encore reconnu, celui des ceangăi, pour démontrer que le principe de la majorité n'est pas infaillible, qu'il est nécessaire de constituer un climat de confort social réel pour toutes les minorités, sans que cette chose porte préjudice aux intérêts légitimes des majoritaires. Ainsi seulement on peut écarter une grande source de conflits sociales et la démocratie a la chance de gagner un plus d'authenticité.

PRINCIPIUL MAJORITĂȚII ȘI STATUTUL MINORITĂȚILOR ÎN ROMÂNIA POSTDECEMBRISTĂ

Una din regulile fundamentale ale democrației este adoptarea deciziilor de interes general în funcție de punctul de vedere al majorității. Dar principiul majorității poate fi aplicat fără probleme doar în societățile omogene. Realitatea arată însă că doar puține state sunt formate dintr-o singură națiune. În România, deși considerată stat național unitar, există un mare număr de naționalități și grupuri etnice, care sunt aproape toate reprezentate în Parlament. Articolul pune în discuție mai ales problemele ridicate de către cele mai numeroase naționalități, adică maghiarii și romii și, de asemenea, de către un grup etnic restrâns, încă nerecunoscut, cel al ceangailor. Autoarea vrea să demonstreze că principiul majorității nu este infailibil, că trebuie instaurat un climat de confort social pentru toate minoritățile, fără ca acest lucru să lezeze interesele legitime ale majorității.

ADRIAN NIȚĂ
FUNCTION AND IMAGINATION IN KANT

The paper explores the role of imagination in Kantian architectonic. The first part presents the nature of imagination, the second present two models interpretative of imagination from secondary literature, and in the last part is proposed a model of imagination, named by us the functional model of imagination.

FUNCTIE ȘI IMAGINATIE LA KANT

Textul explorează rolul imaginației în arhitectura kantiană. Prima parte prezintă natura imaginației, partea a doua prezintă două modele interpretative ale imaginației prezente în literatura secundară, iar în ultima parte este propus un model al imaginației, numit de noi „modelul funcțional al imaginației”.

ION MILITARU
KANT AGAINST KANT

Dans la *Critique de la raison pratique*, Kant revienne sur les problèmes de sa première Critique pour une solution plus correcte. Mais le résultat c'est une contestation des ses vieilles et célèbres conclusions et Kant aboute à admettre ce qui avait nié avec violence, c'est-à-dire les objets de la métaphysique traditionnelle: le Dieu, la liberté, l'immortalité de l'âme. À vrai dire, Kant reste attaché du programme de la *Critique de la raison pure* et conteste toujours leur existence mais il les admette en tant qu'objets pour la raison pratique. En fait, il n'y a aucune nécessité pour que les idées sur la morale affichées dans la première Critique soit investiguées comme autonomes, est c'est pour ça qu'on constate chez Kant une régression, et, en tout cas, on peut dire que Immanuel Kant se soulève contre lui-même.

KANT CONTRA KANT

În *Critica Rațiunii Practice*, Kant revine la problemele primei critici pentru a îi oferi o soluție mai corectă. Dar rezultatul acestei întreprinderi este, de fapt, o contestare a vechilor și celebrelor sale concluzii, astfel încât Kant, care până atunci negase cu vehemență obiectele metafizicii tradiționale: Dumnezeu, libertatea, nemurirea sufletului, ajunge cu această ocazie să le afirme. Într-adevăr, Kant rămâne în acest caz atașat programului *Criticii Rațiunii Pure* și, deși contestă existența acestor idei, el le admite totuși ca obiecte ale rațiunii practice. De fapt, nu există nici un argument pentru ca ideile morale prezentate în prima dintre critici să fie investigate de către Kant ca de sine stătătoare; vorbim de aceea, în acest caz, mai degrabă de o regresie la Kant, în tot cazul de o ridicare a acestuia împotriva lui însuși.

ȘERBAN N. NICOLAU

OUTLINE THE HISTORY OF KANTIAN SYNTHESIS

L'article présente une esquisse pour la genèse et l'évolution de la théorie kantienne de l'espace sous l'influence des idées philosophiques de Leibniz et Newton des premiers écrits jusqu'à La critique de la raison pure.

SCHITA PENTRU ISTORIA UNEI SINTEZE KANTIENE

Articolul prezintă o schiță a genezei și evoluției teoriei kantiene despre spațiu sub influența ideilor filosofice ale lui Leibniz și Newton, de la scrierile timpurii la *Critica rațiunii pure*.

CONSTANTIN STOENESCU

PRELIMINARIES TO A CAUSAL THEORY OF PERSONAL IDENTITY

Descartes's argument favorable to metaphysical dualism is well-known. Starting from this point it is possible to put a question: what means to be a soul which has a body? This question leads us at least two answers: 1. the mental and physical events are parallel, but synchronically; 2. the mental events can be the cause of physical (cerebral) events and vice versa. After Descartes, different theories developed versions of these two answers and tried to explain them. If we add another question, namely, "What means to be a person which has a soul and a body?", then we have a new problem regarding personal identity. Locke has answered to this question in a Cartesian framework and opened the debate about bodily continuity against psychological continuity. In this study are deemed some arguments based on memory as a criterion of personal identity. But they fail. Is the rival criterion, based on bodily continuity, a better one? The author develops this line of reasoning and arrives at the conclusion that the appeal to causality in terms of neurophysiologic structure is supported by contemporary cognitive sciences.

PRELIMINARIILE LA O TEORIE CAUZALA A IDENTITATII PERSONALE

Argumentul lui Descartes în favoarea dualismului metafizic este cunoscut. Pornind de la acesta este posibil să formulăm o întrebare: ce înseamnă să fii un suflet sau o minte într-un corp? Această întrebare duce spre cel puțin două răspunsuri:

1. evenimentele mintale și fizice sunt paralele, deci sincrone,
2. evenimentele fizice sunt cauza celor mintale sau evenimentele mintale sunt cauza celor fizice.

Diverse teorii propuse ulterior pot fi considerate versiuni ale acestor două răspunsuri. Dacă adăugăm o a doua întrebare, și anume, „ce înseamnă să fii o persoană care are un corp?”, atunci ne confruntăm cu noua problemă a identității personale. Locke a dat un răspuns în termeni cartesieni și a deschis dezbateră cu privire la prioritatea continuității corporale față de continuitatea psihologică.

În acest studiu sunt prezentate câteva argumente bazate pe memorie definită drept criteriu al identității personale. Dar acestea eșuează. Sunt atunci mai bune argumentele bazate pe continuitatea corporală? În acest studiu este dezvoltat un argument care duce la concluzia că recursul la cauzalitate este cel mai bine susținut de științele cognitive contemporane.

ANALELE UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA – SERIA FILOSOFIE, nr. 19 (1/2007)

LUCIAN CHERATA

LOGICAL-DEDUCTIVE SCHEME IN PLATO'S DIALOGUES

The work, *Deductive Logical Structures in Plato's Dialogues*, illustrates the development of the dialogues themselves, through the “yes” and “no” answers to the questions posed, as well as the corresponding deductive logical structures. The analysis starts with a fragment of Alcibiade's dialogue, on the margins of which several explanations are footnoted in order to underline the main deductive logical structures. All observations highlight our presence in a context that could be interpreted from the perspective of a complex logic.

SCHEME LOGICO-STRUCTURALE DEDUCTIVE IN DIALOGURILE LUI PLATON

Lucrarea, ilustrează dezvoltarea dialogurilor însele, prin răspunsuri de "da" și "nu" la întrebările formulate, precum structurile logice corespunzătoare. Analiza începe cu un fragment din dialogul Alcibiade, pe marginea căruia sunt formulate o serie de explicații, cu scopul de a sublinia principalele structuri logice. Toate observațiile evidențiază prezența unui context care ar putea fi interpretat din perspectiva unei logici complexe.

ANALELE UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA – SERIA FILOSOFIE, nr. 19 (1/2007)

ADRIAN MICHIDUȚĂ

THE CRITIC OF HISTORICAL METAPHYSICS IN THE WORK OF MIRCEA FLORIAN

Dans la philosophie contemporaine, M. Florian a analysé particulièrement trois formes de la métaphysique: "la métaphysique inductive, la métaphysique intuitionniste irrationnelle et la métaphysique des problèmes"; en ce qui concerne la compétence de la pensée ou de la raison, le penseur roumain tire les conclusions suivantes: "la pensée est un prolongement de

l'expérience (la métaphysique inductive); elle est un approfondissement de l'expérience (la métaphysique des problèmes); elle est étrangère à l'expérience métaphysique ou à l'«intuition» et impuissante devant elle (la métaphysique irrationaliste)". À son avis il y a une seule métaphysique légitime: la métaphysique de l'action. Il voit le monde métaphysique comme une "superstructure théorique et symbolique suggérée par l'action humaine, et notamment l'action qui a pour source l'amour (agape qui est autre chose que eros). Il n'est pas l'amour qui a ses racines dans le monde métaphysique, mais le monde métaphysique prend son origine de l'amour".

CRITICA METAFIZICILOR ISTORICE ÎN OPERA LUI MIRCEA FLORIAN

În filosofia contemporană, Mircea Florian a analizat în particular trei forme ale metafizicii: "metafizica inductivă, metafizica intuiționist-raționalistă și metafizica problemelor". În ceea ce privește posibilitățile gândirii sau rațiunii în general gânditorul român trage următoarele concluzii: gândirea este o prelungire a experienței (metafizica inductivă); este o aprofundare a experienței (metafizica problemelor); este străină experienței metafizice sau „intuiției” și neputincioasă în fața lor (metafizica irațională). În opinia sa există o singură metafizică legitimă: metafizica acțiunii. El vede lumea metafizică ca o suprastructură "teoretică și simbolică provocată de acțiunea umană, în special de acțiunea care are ca sursă iubirea (agape este altceva decât eros). Pentru M. Florian iubirea nu își găsește rădăcinile în lumea metafizică și asta pentru ca tocmai ea înseși stă la originile acesteia din urmă.

ANALELE UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA – SERIA FILOSOFIE, nr. 19 (1/2007)

ȘTEFAN VIOREL GHENEA

SIGN, SYMBOL AND INTERPRETATION

Bien qu'en général l'idée que l'existence humaine soit étroitement liée à des signes et des symboles, les choses ne soient pas aussi simples quand il s'agit de faire une distinction entre les deux concepts. L'essai ci-présent est concentré autour de cette distinction, à travers de laquelle on entreprend une analyse des principales tendances, le plus souvent contradictoires, en ce qui concerne le statut du symbole par rapport au signe. Pour définir le spécifique du symbole on va analyser les principales caractéristiques de celui-ci telles que sa nature contradictoire, la plurivalence et son caractère éternellement ouvert. On portera, aussi, sur la relation de symbolisation, en accentuant l'aspect complexe de celle-ci. Finalement, on va rapporter le symbole à l'herméneutique, en mettant en relief l'étroite liaison et la dépendance réciproque du symbole et l'interprétation.

SEMNI, SIMBOL SI INTERPRETARE

Deși, este, în general, acceptată ideea, că existența umană este strâns legată de semne și simboluri, nu la fel de simplu stau lucrurile atunci când se pune problema distincției dintre cele două concepte. În jurul acestei distincții este centrat și eseul de față, prin care încercăm o analiză a principalelor tendințe, de cele mai multe ori contradictorii, în ceea ce privește

statutul simbolului în raport cu semnul. Pentru a determina specificul simbolului vom analiza principalele caracteristici ale acestuia cum ar fi natura sa contradictorie, plurivalența și caracterul său veșnic deschis. Ne vom referi, de asemenea, la relația de simbolizare, accentuând aspectul complex al acesteia. În final, vom raporta simbolul la hermeneutică, evidențiind strânsa legătură și dependența reciprocă dintre simbol și interpretare.